

Instruktion för provtagning och analys av spillvatten från fordonstvätt

Rening av avloppsvatten från biltvättar är ett viktigt steg mot att få ett avloppsslam som är rent från tungmetaller och andra föroreningar. För att du som ansvarig för fordonstvätt ska veta hur väl ditt reningsverk fungerar och vad som släpps ut från din verksamhet, måste du analysera det utgående vattnet från tvätten.

Provtagningen bör utföras av en godkänd provtagare. Om ingen i din verksamhet är godkänd provtagare kan du köpa provtagning av ett laboratorie eller en konsult.

Analysen ska utföras av ackrediterat laboratorium. Den ska göras med metoder som ger tillräckligt noggranna resultat (ICP-MS eller en metod som ger motsvarande noggrannhet) för att man ska kunna bedöma om anläggningen klarar de riktvärden som finns för fordonstvättar. Kom överens med laboratoriet om metoden!

Provtagningspunkt

Verksamheter med reningsverk: Provet ska alltid tas vid utloppet till spillvattennätet. Det kan vara direkt från en renings- eller bufferttank eller från en avskiljare. Om du inte vet, fråga reningsverks-teknikern om råd.

Rening via oljeavskiljare: Provet ska tas på utgående vatten från oljeavskiljaren. Om man har en separat provtagningsbrunn ska

provet tas via den. Annars kan provet tas i oljeavskiljaren vid utloppet, på den sida av skärmen där oljan inte befinner sig. Observera att det kan finnas avlagringar och annan smuts vid utloppet som kan förstöra provet – var noggrann och försiktig så att bara vatten kommer med! Kontrollera gärna avskiljaren och rensa bort eventuella avlagringar dagen innan provet ska tas.

Om du tar provet direkt efter att oljeavskiljaren tömts av kan det ge missvisande resultat.

Hur ska provet tas?

Ett enda stickprov ger ett osäkert resultat. Du bör därför ta prov vid flera tillfällen och blanda dem till ett gemensamt prov som speglar en dag. För provperioden ska du kunna redovisa hur mycket vatten som gått åt och antal tvättade bilar.

Du kan köpa provtagning av ett laboratorie. Då brukar de montera en automatisk

provtagare som tar många delprover.

Analys

För att få en uppfattning om vattnets påverkan på reningsverket och miljön bör följande parametrar analyseras:

BOD7 – mängd organiskt material som mikroorganismer kan bryta ner

TOC – total mängd organiskt material

Kvoten BOD7/TOC räknas sedan ut. Ju lägre kvoten är, desto svårare har mikroorganismerna att rena bort det organiska materialet.

pH – ett mått på hur surt/alkaliskt vattnet är

Oljeindex – oljehalten i utgående vatten

Tungmetaller i form av bly, krom, nickel, kadmium, zink

Avsändare: Växjö kommun

Du kan även ta ett antal prover själv och blanda ihop till ett samlingsprov. Hur mycket vatten provet ska innehålla bör viktas efter hur många bilar som tvättas. Ett alternativ är att ta ett prov för var femte eller tionde bil som tvättas, t.ex. 2 dl per gång, fem till tio gånger. Var noga med att skriva ner när och var provet är taget samt hur mycket vatten som tas vid varje prov. Skriv även ned förbrukad mängd vatten och antal tvättade bilar under provperioden.

Det är viktigt att använda rätt provflaskor för de olika analyserna. Laboratoriet kan lämna ut provflaskor.

Provet bör lämnas in samma dag som det tas. Kom överens med laboratoriet om lämpliga tider. Förvara vattnet kylt i väntan på inlämning till laboratoriet.

Laboratorier

Exempel på laboratorier i regionen som utför analyser på spillvatten:

- AL Control Linköping,
telefon 013-25 49 00
Prov lämnas in på Jetpak,
Arabygatan 51. OBS! De tar
endast emot inlämning av
färdigpackade kylväskor.
- Eurofins Lidköping
telefon 010-490 81 10
Prov lämnas in på DHL,
Ljungadalsgatan 10.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTORET
Box 1222, 351 12 Växjö
Besöksadress Västra Esplanaden 18
Tel 0470-413 20 **E-post** miljokontor@vaxjo.se
www.vaxjo.se